

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

до проєкту наказу Міністерства охорони здоров'я України «Про внесення змін до деяких наказів Міністерства охорони здоров'я України»

1. Мета

Проєкт наказу Міністерства охорони здоров'я України «Про внесення змін до деяких наказів Міністерства охорони здоров'я України» (далі – проєкт акта) розроблено на виконання прийнятого 19 грудня 2024 року Верховною Радою України Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо реформування медико-соціальної експертизи та впровадження оцінювання повсякденного функціонування особи» (далі - Закон № 4170-IX), який набрав чинності та введений в дію з 1 січня 2025 року.

2. Обґрунтування необхідності прийняття акта

Підставою розроблення проєкту акта є прийнятий Закон № 4170-IX.

Законом № 4170-IX встановлено, що з метою визначення обмежень, що перешкоджають або унеможливають виконання особою повсякденної діяльності у спосіб та в об'ємі нарівні з іншими людьми і призводять до обмеження життєдіяльності особи проводиться комплексна оцінка обмежень життєдіяльності.

Комплексна оцінка обмежень життєдіяльності особи може включати в себе оцінювання у сфері охорони здоров'я, соціальній, освітній сферах, сфері зайнятості, сфері фізичної культури та спорту та інших сферах життєдіяльності за потреби особи.

Оцінювання у сфері охорони здоров'я проводиться шляхом оцінювання повсякденного функціонування особи (далі - оцінювання). Дане оцінювання є видом медичної експертизи і проводиться замість медико-соціальної експертизи, яка була скасована з 31 грудня 2024 року. З 1 січня 2025 року оцінювання проводять експертні команди з проведення оцінювання повсякденного функціонування особи, що формуються в кластерних та надкластерних закладах охорони здоров'я. Таке оцінювання проводиться за новою процедурою з використанням електронної системи щодо оцінювання повсякденного функціонування особи.

Законом № 4170-IX також було внесено зміни в закони України в частині ліквідації процесів медико-соціальної експертизи та їх заміни процесами з оцінювання. Зокрема, були внесені зміни також до статті 64 Закону України «Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування», якими прибрали обов'язок

виконавчої дирекції Пенсійного фонду України брати участь у засіданнях органів медико-соціальної експертизи.

У зв'язку з ліквідацією медико-соціальних експертних комісій, запровадження здійснення оцінювання, а також цифровізації здійснення цієї процедури шляхом запровадження електронної системи щодо оцінювання повсякденного функціонування особи з 31 грудня 2024 року, є потреба у внесенні змін до деяких наказів Міністерства охорони здоров'я України, та визнання такими, що втратили чинність деяких наказів Міністерства охорони здоров'я України.

Також у зв'язку із тим, що втратив чинність, наказ Міністерства охорони здоров'я України від 22 січня 2007 року № 20 «Про затвердження Інструкції з організації диспансерного та консультативного нагляду осіб, які страждають на психічні розлади, при наданні амбулаторної психіатричної допомоги», зареєстрований в Міністерстві юстиції України 05 квітня 2007 року за № 314/13581, диспансерний нагляд за особами, які страждають на психічні розлади, не проводиться. Відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 25 квітня 2018 р. № 411 «Деякі питання електронної системи охорони здоров'я» медична інформація про пацієнта міститься в електронній медичній карті пацієнта. Тому, з метою приведення у відповідність до норм законодавства наказу Міністерства охорони здоров'я України від 29 травня 2013 року № 435 «Про затвердження форм первинної облікової документації та інструкцій щодо їх заповнення, що використовуються у закладах охорони здоров'я, які надають амбулаторно-поліклінічну та стаціонарну допомогу населенню, незалежно від підпорядкування та форми власності», зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 17 червня 2013 р. за № 1010/23542, виникла необхідність також скасувати Форму первинної облікової документації № 030-1/о «Контрольна карта диспансерного нагляду за хворим на розлади психіки і поведінки та розлади психіки і поведінки внаслідок уживання психоактивних речовин» та Форму первинної облікової документації № 066-1/о «Статистична карта хворого, який вибув із психіатричного (наркологічного) стаціонару», затверджені цим наказом.

3. Основні положення проєкту акта

Проєктом акта пропонується внести зміни до:

Правил судово-медичного визначення ступеня тяжкості тілесних ушкоджень, затверджених наказом Міністерства охорони здоров'я України від 17 січня 1995 р. № 6, зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 26 липня 1995 р. за № 255/791.

Інструкції про порядок видачі документів, що засвідчують тимчасову неприацездатність громадян, затвердженій наказом Міністерства охорони здоров'я

України від 13.11.2001 № 455, зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 4 грудня 2001 р. за № 1005/6196;

Порядку видачі медичного висновку про дитину з інвалідністю віком до 18 років, затвердженого наказом Міністерства охорони здоров'я України від 04 грудня 2001 року № 482, зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 10 січня 2002 року за № 11/6299.

Порядку проведення медичних оглядів працівників певних категорій, затвердженого наказом Міністерства охорони здоров'я України від 21 травня 2007 р. № 246, зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 23 липня 2007 р. за N 846/14113.

Порядку організації експертизи тимчасової втрати працездатності, затвердженого наказом Міністерства охорони здоров'я України від 09.04.2008 № 189 (у редакції наказу Міністерства охорони здоров'я України 01 червня 2021 року № 1066), зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 04 липня 2008 р. за № 589/15280.

Інструкції про порядок надання висновку лікарської комісії медичного закладу щодо необхідності постійного стороннього догляду за особою з інвалідністю I чи II групи внаслідок психічного розладу, затвердженої наказом Міністерства охорони здоров'я України від 31 липня 2013 року № 667, зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 26 вересня 2013 року за № 1666/24198.

Наказу Міністерства охорони здоров'я України від 28 липня 2014 року № 527 «Про затвердження форм первинної облікової документації та інструкцій щодо їх заповнення, що використовуються у закладах охорони здоров'я, які надають амбулаторно-поліклінічну допомогу населенню, незалежно від підпорядкування та форми власності», зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 13 серпня 2014 року за № 959/25736.

Типового положення про університетську клініку вищого навчального закладу (закладу післядипломної освіти), затвердженого наказом Міністерства охорони здоров'я України від 06 липня 2015 року № 408, зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 15 вересня 2015 року за № 1104/27549.

Положення про Міжвідомчу комісію з питань встановлення факту участі осіб у Революції Гідності та отримання ними під час Революції Гідності ушкоджень здоров'я, затвердженого наказом Міністерства охорони здоров'я України від 01 жовтня 2015 року № 634, зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 02 жовтня 2015 р. за № 1183/27628.

Положення про центр первинної медичної (медико-санітарної) допомоги, затвердженого наказом Міністерства охорони здоров'я України від 29 липня 2016 року № 801, зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 22 серпня 2016 року за № 1167/29297.

Положенні про амбулаторію, затвердженого наказом Міністерства охорони здоров'я України від 29 липня 2016 року № 801, зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 22 серпня 2016 року за № 1168/29298.

Положення про фельдшерсько-акушерський/фельдшерський пункт, затвердженого наказом Міністерства охорони здоров'я України від 29 липня 2016 року № 801, зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 22 серпня 2016 року за № 1169/29299.

Порядку надання первинної медичної допомоги, затвердженого наказом Міністерства охорони здоров'я України від 19 березня 2018 року № 504, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 21 березня 2018 р. за № 348/31800.

Порядку видачі (формування) листків непрацездатності в Електронному реєстрі листків непрацездатності, затвердженого наказом Міністерства охорони здоров'я України від 17 червня 2021 року № 1234, зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 07 липня 2021 р. за № 890/36512.

Наказу Міністерства охорони здоров'я України від 05 березня 2019 року № 500 «Про затвердження переліку питань та уніфікованої форми акта, складеного за результатами проведення планового (позапланового) заходу державного нагляду (контролю) щодо дотримання суб'єктом господарювання вимог законодавства у сфері господарської діяльності з медичної практики, що підлягає ліцензуванню», зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 23 жовтня 2020 року за № 1049/35332.

Порядку проведення атестації лікарів, затвердженого наказом Міністерства охорони здоров'я України 22 лютого 2019 року № 446 (у редакції наказу Міністерства охорони здоров'я України від 18 серпня 2021 року № 1753), зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 25 березня 2019 р. за № 293/33264.

Наказу Міністерства охорони здоров'я України 05 червня 2012 року № 420 «Про затвердження Порядку та Критеріїв встановлення ступеня стійкої втрати професійної працездатності в рамках проведення оцінювання повсякденного функціонування особи» (в редакції наказу Міністерства охорони здоров'я України від 10 грудня 2024 року № 2067), зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 16 серпня 2012 року за № 1387/21699.

Крім того визнаються такими, що втратили чинність:

наказ Міністерства охорони здоров'я України від 16 липня 2001 р. № 291 «Про затвердження Порядку участі представників Пенсійного фонду України в роботі медико-соціальних експертних комісій», зареєстрований в Міністерстві юстиції України 26 липня 2001 року за № 638/5829;

наказ Міністерства охорони здоров'я України від 12 грудня 2011 року № 895 «Про затвердження форми первинної облікової документації № 094-1/о «Довідка

про тимчасову втрату працездатності (лікування) потерпілого у дорожньо-транспортній пригоді» та інструкції щодо порядку її заповнення та видачі», зареєстрований в Міністерстві юстиції України 23 лютого 2012 р. за № 283/20596;

підпункти 1.9 та 1.21 пункту 1 наказу Міністерства охорони здоров'я України від 29 травня 2013 року № 435 «Про затвердження форм первинної облікової документації та інструкцій щодо їх заповнення, що використовуються у закладах охорони здоров'я, які надають амбулаторно-поліклінічну та стаціонарну допомогу населенню, незалежно від підпорядкування та форми власності», зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 17 червня 2013 р. за № 1010/23542.

4. Правові аспекти

У даній сфері суспільних відносин діють такі нормативно-правові акти:

Закон України «Основи законодавства України про охорону здоров'я»;

Закон України «Про реабілітацію осіб з інвалідністю в Україні»;

Закон України «Про основи соціальної захищеності осіб з інвалідністю в Україні»;

Закон України 19 грудня 2024 року № 4170-ІХ «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо реформування медико-соціальної експертизи та впровадження оцінювання повсякденного функціонування особи»

постанова Кабінету Міністрів України від 15 листопада 2024 р. № 1338 «Деякі питання запровадження оцінювання повсякденного функціонування особи».

5. Фінансово-економічне обґрунтування

Реалізація проєкту наказу не потребує додаткового фінансування з державного та/або місцевих бюджетів.

6. Позиція заінтересованих сторін

Проєкт акта потребує проведення консультацій з громадськістю відповідно до вимог Порядку проведення консультацій з громадськістю з питань формування та реалізації державної політики, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 03 листопада 2010 року № 996 «Про забезпечення участі громадськості у формуванні та реалізації державної політики».

Проєкт акта стосується питань прав осіб з інвалідністю, тому потребує погодження Урядового уповноваженого з прав осіб з інвалідністю та всеукраїнських громадських організацій осіб з інвалідністю, їх спілок.

Проект наказу не стосується питань функціонування місцевого самоврядування, прав та інтересів територіальних громад, місцевого та регіонального розвитку, функціонування і застосування української мови як державної. У зв'язку з цим, позиція уповноважених представників всеукраїнських асоціацій органів місцевого самоврядування чи відповідних органів місцевого самоврядування, уповноважених представників всеукраїнських профспілок, їх об'єднань та всеукраїнських об'єднань організацій роботодавців та Уповноваженого із захисту державної мови, не потребується.

Проект наказу не стосується сфери наукової та науково-технічної діяльності, тому не потребує розгляду Науковим комітетом Національної ради з питань розвитку науки і технологій.

Проект акта потребує погодження з Міністерством цифрової трансформації України, Міністерством фінансів України, Міністерством оборони України, Міністерством внутрішніх справ, Міністерством освіти і науки України, Міністерством молоді та спорту України, Міністерством соціальної політики України, Міністерством енергетики України, Міністерством з питань стратегічних галузей промисловості України, Пенсійним фондом України, Національною службою здоров'я України, Державною регуляторною службою України, Державною службою України з питань праці, Службою Безпеки України, Державна служба з надзвичайних ситуацій України, Державна служба статистики України, Державною службою спеціального зв'язку та захисту інформації, Державною інспекцією ядерного регулювання України, Уповноваженим Верховної Ради України з прав людини, Верховним Судом України, Офісом Генерального прокурора України, громадською спілкою «Всеукраїнське громадське об'єднання «Національна асамблея людей з інвалідністю України», спільним представницьким органом репрезентативних всеукраїнських об'єднань профспілок на національному рівні, спільним представницьким органом сторони роботодавців на національному рівні.

Проект акта підлягає державній реєстрації в Міністерстві юстиції України.

7. Оцінка відповідності

За предметом правового регулювання проект акта не належить до сфер адаптації законодавства України до законодавства Європейського Союзу (acquis ЄС) та стосується зобов'язань України у сфері європейської інтеграції.

Проект акта не містить норм, що порушують права та свободи, гарантовані Конвенцією про захист прав людини і основоположних свобод.

У проекті акта відсутні положення, які порушують принцип забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків.

У проєкті акта відсутні положення, які містять ризики вчинення корупційних правопорушень та правопорушень, пов'язаних з корупцією; створюють підстави для дискримінації.

Громадська антикорупційна, громадська антидискримінаційна та громадська гендерно-правова експертиза не проводились.

8. Прогноз результатів

Реалізація проєкту акта не матиме впливу на ринкове середовище, забезпечення захисту прав та інтересів суб'єктів господарювання, громадян і держави; розвиток регіонів, підвищення чи зниження спроможності територіальних громад; ринок праці, рівень зайнятості населення; екологію та навколишнє природне середовище, обсяг природних ресурсів, рівень забруднення атмосферного повітря, води, земель, зокрема забруднення утвореними відходами.

Вплив на інтереси заінтересованих сторін:

Заінтересована сторона	Вплив реалізації акта на заінтересовану сторону	Пояснення очікуваного впливу
Громадяни	Позитивний	Реалізація права громадян з обмеженнями повсякденного функціонування на встановлення інвалідності та отримання допомоги від держави.
Держава	Позитивний	Приведення наказів Міністерства охорони здоров'я у відповідність до законодавства.

Міністр охорони здоров'я України

Віктор ЛЯШКО

«___» _____ 2025 року